SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 56/07-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Š. S., N., zastúpeného advokátom JUDr. M. Š., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupmi Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 478/05 a Krajského súdu v Nitre a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. októbra 2006 doručená sťažnosť Š. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupmi Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 478/05 a Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že okresný súd uznesením sp. zn. 10 Er 478/05 z 25. augusta 2005 zamietol jeho námietky proti exekúcii a jeho návrh na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú.

Sťažovateľ (ako povinný) podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, v ktorom uviedol, že rozhodnutie exekučného súdu vychádza po právnej stránke z nesprávneho posúdenia veci. Podľa neho: „*Exekučný súd dôsledne podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku a § 358 Obch. zák. nepostupoval, keďže sa nedostatočne zaoberal otázkou, či sú dané dôvody na zastavenie exekučného konania, a to i napriek tomu, že povinný sa v námietkach proti exekúcii bránil jej neprípustnosťou, ktorú okrem iného odôvodnil zánikom dlhu zaplatením resp. započítaním vlastnej pohľadávky voči oprávnenému(...).*

Ďalej sťažovateľ v odvolaní namietol, že exekučný súd si pre svoje rozhodnutie len vyžiadal od oprávneného informáciu, či povinný zaplatil vymáhanú čiastku(...).

Okresnému súdu v Nových Zámkoch pre rozhodnutie sp. zn. Er 478/05-39 zo a 25. 8. 2005 postačovalo len vyjadrenie oprávneného bez toho, aby požiadal povinného, aby sa k nemu vyjadril. Exekučný súd odňal povinnému právo prístupu k súdnej ochrane, čím bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pretože exekučný súd nechránil a negarantoval základné práva povinného podľa zákonného predpisu pri uplatňovaní jeho práva v rámci exekúcie nedôvodné rozhodnutie, bez nariadenia pojednávania a vypočutia povinného(...).

V exekučnom konaní sp. zn. 10 Er 478/05-39 vedenom Okresným súdom v Nových Zámkoch účastníkom konania ako oprávneným bol A. Ltd. spol. s .r. o. v likvidácii a povinným bol spoločník tejto obchodnej spoločnosti Š. S., kde vystupuje výlučne ako spoločník, keďže vydaný príkaz na začatie exekúcie postihnutím obchodného podielu postihuje obchodný podiel spoločníka. Exekúcia teda nebola vedená proti konateľovi Š. S. (...).

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd(...) odvolanie sťažovateľa odmietol, a to uznesením sp. zn. 25 CoE 49/2005-110 zo dňa 28. 4. 2006, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 2. 10. 2006, čím konanie pred prvostupňovým súdom bolo právoplatne ukončené.

Sťažovateľ považuje za protiústavný ten postup Okresného súdu v Nových zámkoch v konaní Er 478/05-39, ktorým sťažovateľovi nedal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam vzneseným osobou, ktorá podala návrh na výkon exekúcie a najmä postup exekučného súdu, keď tento konal ako s osobou oprávnenou so subjektom, ktorý vôbec neexistoval (...).“

Na základe výzvy ústavného súdu na odstránenie nedostatkov podania bolo ústavnému súdu 22. novembra 2006 doručené jeho doplnenie, v ktorom sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol, že:

„1.) nezákonným postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch vo veci vedenej pod sp. zn. 10 Er 478/05 došlo k porušeniu práv Š. S., bytom N. zaručených čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, a to práva zaručeného

- článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého článku každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky,

- článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého článku každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom,

- článkom 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého článku každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne,

- článkom 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého článku každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

2.) Okresný súd Nové zámky je povinný zaplatiť Š. S., bytom N. finančné zadosťučinenie vo výške 200.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Nové Zámky povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Sťažovateľ v časti sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny postupom a uznesením okresného súdu z 25. augusta 2005 v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 478/05.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovateľ vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) najmä v tom, že rozhodnutie exekučného súdu vychádza po právnej stránke z nesprávneho posúdenia veci a podľa neho: „*Exekučný súd dôsledne podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku a § 358 Obch. zák. nepostupoval, keďže sa nedostatočne zaoberal otázkou, či sú dané dôvody na zastavenie exekučného konania, a to i napriek tomu, že povinný sa v námietkach proti exekúcii bránil jej neprípustnosťou (...)*“.

Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). K odopretiu súdnej ochrany preto nedochádza, ak osobe bolo umožnené domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na príslušnom súde za predpokladu, že tento súd vo veci riadne konal a rozhodol (I. ÚS 62/97).

Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho

úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

Otázka posúdenia prípustnosti námietok sťažovateľa (povinného) v exekučnom konaní je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení ním označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02).

Ústavný súd zo sťažnosti sťažovateľa a z jej príloh zistil, že okresný súd v exekučnom konaní oprávneného A. Ltd., spol. s r. o. – v likvidácii, proti sťažovateľovi ako povinnému uznesením z 25. augusta 2005 zamietol jeho námietky proti exekúcii a jeho návrh na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu č. k. 10 Er 478/05-39 z 25. augusta 2005 okrem iného vyplýva, že:

„V súvislosti s otázkou konateľstva v obchodnej spoločnosti a to spoločnosti s ručením obmedzením, keď každý z konateľov koná za obchodnú spoločnosť samostatne súd zastáva stanovisko prezentované v uznesení Najvyššieho súdu SR 3 Obo 89/96 zo dňa 16. 5. 1996, podľa ktorého, ak štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným je viac konateľov a každý z nich je oprávnený konať v mene spoločnosti samostatne, v spore medzi žalobcom - spoločnosťou proti žalovanému - konateľovi tejto spoločnosti, nemôže žalovaný úspešne vziať žalobu späť, ktorú podala právnická osoba - obchodná spoločnosť, pretože aj keď je štatutárnym orgánom žalobcu, sú záujmy žalobcu a žalovaného v konaní rozdielne. Z vyššie uvedeného je celkom zjavné, že záujmy oprávneného - obchodnej spoločnosti a dvoch z jeho konateľov a to povinného Š. S.,, ako aj J. M. sú zásadne rozdielne a preto konateľ J. M. nemôže účinne vykonávať úkony za oprávneného v tejto exekúcii.

Účelom exekučného konania je nútená realizácia exekučného titulu vykonaná zásahom do majetkových práv povinného. Uskutočňuje sa za podmienok a predpokladov vymedzených procesnými predpismi s cieľom uspokojiť pohľadávku oprávneného, ktorá mu

bola priznaná vykonateľným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, prípadne vo verejnej listine (notárska zápisnica) a dobrovoľne sa nesplnila. Námietky sú procesnou obranou povinného proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone. Z toho je zrejmé, že námietky nie sú opravným prostriedkom, ktorým by sa napádalo rozhodnutie štátneho orgánu (exekučný titul). Je to procesný prostriedok, ktorým možno vyvolať začiatok incidenčného sporu o prípustnosť exekúcie. Smeruje proti exekúcii, nie proti exekučnému titulu, proti upovedomeniu o začatí exekúcie, prípadne povereniu na vykonanie exekúcie. Pri vznesení námietok sa uplatňuje koncentračná zásada. Námietky musia byť predovšetkým odôvodnené, pričom na dodatočne uvedené dôvody sa neprihliadne. Predmetom námietok môžu byť skutočnosti procesného i hmotného práva. Ich spoločným znakom je, že tieto skutočnosti nastali až po vzniku exekučného titulu. Ak by jestvovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť, pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu. Procesné skutočnosti sú okolnosti, ktorých základ spočíva v nedostatku procesných podmienok. Neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach exekučného konania môže viesť k úspešnému podaniu námietok a k zastaveniu exekúcie pre neprípustnosť. Hmotnoprávne skutočnosti možno rozdeliť na skutočnosti, ktoré

a) spôsobili zánik vymáhaného nároku podľa hmotnoprávnych noriem,

b) bránia vymáhateľnosti nároku (napr. došlo k povoleniu splátok, oprávnený platným úkonom súhlasil s odkladom vymáhateľnosti, chýba listina podľa § 43 ods. 2 Exekučného poriadku),

c) inak spôsobujú neprípustnosť exekúcie, napríklad popiera sa obsah notárskej zápisnice, ktorá obsahuje exekvovateľný záväzok (§ 41 ods. 2 Exekučného poriadku), exekúcia sa vedie proti dedičom v rozsahu, ktorý prevyšuje ich zodpovednosť za dlhy povinného poručiteľa podľa § 470 ods. 1 OZ, listina, ktorá dopĺňa vykonateľnosť exekučného titulu, sa označí za nesprávnu, neúplnú alebo nepravdivú,

d) znamenajú námietku, že oprávnený alebo povinný nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule (§ 37 ods. 4 Exekučného poriadku).

Súd dospel k záveru, že námietky povinného proti exekúcii nie sú dôvodné. Z dôvodov bližšie konkretizovaných v predchádzajúcej časti odôvodnenia súd považuje vo vzťahu

k tejto exekúcii úkony jedného z konateľov oprávneného J. M. za neúčinné.

J. M. totiž za oprávneného uznal dlh voči povinnému v rozsahu 2 890 000,- Sk, čo bolo spísané vo forme notárskej zápisnice notárky JUDr. I. B. (...) zo dňa 19. 1. 2005. Následne dna 27. 1. 2005 J. M. za oprávneného uzatvoril s povinným dohodu o vzájomnom započítaní pohľadávok uzatvorenú podľa § 581 ods. 3 OZ, keď malo dôjsť k vzájomnému započítaniu vo výške 1 374 084,- Sk a to pohľadávky oprávneného priznanej vyššie uvedeným exekučným titulom a pohľadávky povinného priznanej vyššie uvedenou notárskou zápisnicou. Ide o zjavnú kolíziu záujmov oprávneného ako obchodnej spoločnosti a dvoch jeho konateľov ako fyzických osôb, ktoré majú povinnosť realizovať peňažné plnenie pre oprávneného na základe jedného vykonateľného exekučného titulu. V dôsledku toho súd v exekúcii nemôže prihliadnuť na úkony, ktoré za oprávneného vykonal J. M. a ktorými sú vyššie uvedená notárska zápisnica zo dňa 19. 1. 2005 a dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok zo dňa 27. 1. 2005. Povinný žiadnym hodnoverným spôsobom nepreukázal, že by medzičasom došlo k zániku jeho dlhu voči oprávnenému, niektorým so zákonných spôsobov, prípadne, že by uviedol existenciu skutočností uvedených v § 50 ods. 1 Exekučného poriadku. V exekučnom konaní súd musí skúmať podľa § 254 ods. 3 O. s. p. k § 103 O. s. p. všetky procesné podmienky. Jednou z nich je aj prekážka veci rozsúdenej podľa § 159 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Musí ísť o totožnosť osôb, ako aj o totožnosť predmetu konania, prekážku vecí rozsúdenej tvorí právoplatné rozhodnutie súdu len v takom rozsahu, v akom sa o predmete konania rozhodlo vo veci samej. V zostávajúcej časti účastník si zvyšok nároku môže uplatňovať bez toho, aby mu návrh bol odmietnutý z dôvodu veci rozsúdenej. V konečnom dôsledku to znamená, že ak v sporovom konaní navrhovateľ vezme svoj návrh späť celkom, môže ho podať kedykoľvek znova. V exekučnom konaní to znamená, že ak dôjde k zastaveniu exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. c Exekučného poriadku, t. j. z dôvodu, že zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie, môže si oprávnený kedykoľvek znova podať návrh na vykonanie exekúcie. Z týchto dôvodov súd námietku veci rozsúdenej považuje súd za bezdôvodnú.

Súd napokon zamietol aj návrh povinného na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú, pretože predpokladom na takýto postup by bolo právoplatné rozhodnutie súdu vydané v sporovom konaní, čo však povinný neuvádzal a súd o tom bezprostredné poznatky

nemá(...).“

Podľa názoru ústavného súdu právny názor okresného súdu v daných veciach je zdôvodnený rozumným spôsobom, okresný súd k zásadným námietkam sťažovateľa zaujal stanovisko, a preto aj ústavný súd ho považuje za ústavne relevantný. V citovaných častiach odôvodnenia napadnutých uznesení okresný súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné námietky sťažovateľa považovať za neodôvodnené a námietky proti exekúcii a návrhu na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú zamietnuť. Z uznesenia vyplýva, že okresný súd v odôvodnení uviedol postup, akým dospel k záverom o zamietnutí námietky sťažovateľa proti exekúcii a návrhu na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú. Jeho uznesenie obsahuje výklad zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), ktorý nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov okresného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci okresného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd aj keby nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor okresného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad okresným súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavou zaručené základné právo na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy pritom neznamená tiež právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom

a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovenie všetkým procesným návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96).

Sťažovateľ ďalej namieta, že okresný súd uznesením sp. zn. 10 Er 478/05 z 25. augusta 2005 mu odňal základné právo, aby bola jeho vec verejne prerokovaná v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Uviedol, že: *„...Okresnému súdu v Nových Zámkoch pre rozhodnutie sp. zn. Er 478/05-39 postačovalo len vyjadrenie oprávneného bez toho, aby požiadal povinného, aby sa k nemu vyjadril (...)* a podľa neho *„...exekučný súd nechránil a negarantoval základné práva povinného podľa zákonného predpisu pri uplatňovaní jeho práva v rámci exekúcie nedôvodné rozhodnutie, bez nariadenia pojednávania a vypočutia povinného (...).“*

V zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala (...) v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že účastníkovi súdneho konania sa umožňuje právo na spravodlivé a verejné vypočutie, čo znamená, že spravidla musí mať právo prezentovať svoje tvrdenia v ústnej forme pred súdom na pojednávaní, ktoré sa koná verejne. To ale neznamená, že ústne pojednávanie sa musí uskutočniť vo všetkých štádiách súdneho konania, resp. že sa vždy musí nariaďovať pojednávanie vo veci účastníka súdneho konania (napr. Fredin c. Švédsko, Séria A, č. 238-A, s. 10 - 11, § 21 - 22).

Podľa ustanovenia § 233 Exekučného poriadku tam, kde sa v osobitných predpisoch hovorí o súdnom výkone rozhodnutia, rozumie sa tým aj vykonávanie exekúcie podľa tohto zákona.

Podľa § 253 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) výkon rozhodnutia nariadi súd, a to spravidla bez vypočutia povinného. Podľa druhého odseku tohto zákonného ustanovenia súd nariadi pojednávanie, len ak to považuje za potrebné alebo ak to ustanovuje zákon.

Exekučné konanie je osobitným konaním bez pojednávania, ktoré môže sudca nariadiť iba ak to považuje za nutné alebo ak to ustanoví zákon. Citované ustanovenie vytvára právny priestor pre úvahu súdu, čo ústavnému súdu neprislúcha preskúmavať.

Na základe citovaných ustanovení sa exekučné konanie vedie zásadne neverejne, ako to bolo aj v danej veci, keď okresný (exekučný) súd rozhodol bez toho, aby nariadil dokazovanie alebo jeho opakovanie. Okresný súd pri rozhodovaní iba oboznámil s obsahom spisu (resp. listín, ktoré boli jeho súčasťou), ku ktorému mal sťažovateľ prístup. V konaní pred okresným súdom boli riešené otázky, ktoré vyžadovali len právne posúdenie na základe dôkazov obsiahnutých v spisovom materiále, a vzhľadom na to nebolo nutné konať za osobnej účasti strán.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že okresný súd v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy a citovanými ustanoveniami Exekučného poriadku a Občianskeho súdneho poriadku konal a rozhodoval tak, ako mu umožňoval zákon (čl. 2 ods. 2 ústavy). Ústavný súd súčasne pripomína, že exekučný súd nevykonal žiaden úkon, z ktorého by bol účastník konania (sťažovateľ) vylúčený, a tak mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a preto medzi jeho postupom a možnosťou porušenia obsahu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy niet takého vzťahu, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní na ďalšie konanie.

Preto je sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená a ústavný súd ju z toho dôvodu odmietol.

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že proti napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu bolo v časti prípustné aj odvolanie (aj keď išlo o nesprávne poučenie), o ktorom rozhodol krajský súd 28. apríla 2006 uznesením sp. zn. 25 CoE 49/2005 tak, že ho odmietol. V jeho právomoci bolo poskytnúť ochranu sťažovateľovi, čo tento v danej veci využil, aj keď bezúspešne. Sťažnosť mohol ústavný súd v tejto časti teda odmietnuť aj pre nedostatok svojej právomoci, pretože táto právomoc podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je totiž subsidiárna a je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv nerozhoduje iný súd.

Napokon ústavný súd sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv postupom krajského súdu, odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ak ústavný súd primerane aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde a príslušné ustanovenia OSP poučí sťažovateľa o jeho procesných právach a povinnostiach v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy s cieľom poskytnúť mu plnú možnosť na uplatnenie ústavnej ochrany jeho základných práv a slobôd a poučí ho aj o tom, ako treba opravu alebo doplnenie sťažnosti urobiť, je procesnou povinnosťou sťažovateľa výzvu ústavného súdu a pokyny na opravu alebo doplnenie sťažnosti v nej obsiahnuté rešpektovať.

Ústavný súd vo vzťahu k zvyšnej časti sťažnosti (proti krajskému súdu), konštatoval, že ani po výzve ústavného súdu z 8. novembra 2006 sťažovateľ (kvalifikovane právne zastúpený advokátom) neodstránil nedostatky týkajúce sa niektorých základných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa § 20 ods. 1 a 3 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde (chýbajúce odôvodnenie namietaného porušenia označených základných práv, neoznačené konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu základných práv, chýbajúci petit v tejto časti sťažnosti) napriek tomu, že bol upozornený na možnosť odmietnutia sťažnosti.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2007